

62014CJ0493

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

21. srpnja 2016. (*1)

„Zahtjev za prethodnu odluku — Državne potpore — Program potpora u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša — Uredba (EZ) br. 800/2008 — Kategorije potpora koje se mogu smatrati spojivima s unutarnjim tržištem i izuzetima od obveze prijave — Obvezujuća narav uvjeta izuzeća — Članak 3. stavak 1. — Izričito upućivanje na tu uredbu u programu potpora“

U predmetu C-493/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesfinanzgericht (Savezni financijski sud, Austrija), odlukom od 31. listopada 2014., koju je Sud zaprimio 6. studenoga 2014., u postupku

Dilly's Wellnesshotel GmbH

protiv

Finanzamt Linz

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta, predsjednica vijeća, A. Arabadjiev, C. G. Fernlund, S. Rodin i E. Regan (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: N. Wahl,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 21. siječnja 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

—

za Dilly's Wellnesshotel GmbH, M. Kroner, Rechtsanwalt, i K. Caspari,

—

za austrijsku vladu, C. Pesendorfer i M. Klamert, u svojstvu agenata,

—

za estonsku vladu, K. Kraavi-Käerdi, u svojstvu agenta,

—

za Europsku komisiju, R. Sauer kao i P. Němečková i K. Herrmann, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 17. ožujka 2016.,

donosi sljedeću

Presudu

1

Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 17. stavka 1. i članka 25. Uredbe Komisije (EZ) br. 800/2008 od 6. kolovoza 2008. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora sukladnima sa zajedničkim tržištem u primjeni članka [107. i 108. UFEU-a] (Uredba o općem skupnom izuzeću) (SL 2008., L 214, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 4., str. 159.).

2

Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Dilly's Wellnesshotel GmbH, pružatelja usluga, i Finanzamta Linz (Porezni ured u Linzu, Austrija) u vezi s Finanzamtovim odbijanjem zahtjeva tog društva za povrat poreza na energiju za 2011.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EZ) br. 659/1999

3

Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka [108. UFEU-a] (SL 1999., L 83, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 4., str. 16.) u članku 2., naslovljenom „Prijava nove potpore”, određivala je:

„1. Osim ako je drukčije predviđeno uredbama donesenim u skladu s člankom [109. UFEU-a] ili drugim relevantnim odredbama istog, predmetna država članica Komisiju pravodobno obavješćuje o svim svojim planovima za dodjelu novih potpora. [...]”

Uredba (EZ) br. 994/98

4

Uvodne izjave 4. do 7. Uredbe Vijeća (EZ) br. 994/98 od 7. svibnja 1998. o primjeni članka [107. i 108. UFEU-a] na određene kategorije horizontalnih državnih potpora (SL 1998., L 142, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 1., str. 82.) glasile su kako slijedi:

„(4)

budući da je, u svjetlu znatnog iskustva Komisije u primjeni članka [107. i 108. UFEU-a] i općih tekstova koje je Komisija izdala na temelju spomenutih odredbi, primjereno da se Komisiji, s ciljem osiguranja učinkovitog nadzora i pojednostavljenja administrativnog postupka, a bez istodobnog oslabljivanja njene djelatnosti nadzora, omogući da donošenjem uredbi na područjima na kojima raspolaže dovoljnim iskustvom u određivanju općih kriterija sukladnosti ocijeni da su određene kategorije državne potpore u skladu s načelima [unutarnjeg] tržišta u skladu s jednom ili više odredaba članka [107. stavaka 2. i 3. UFEU-a], te su izuzete od postupka predviđenog u članku [108. stavku 3. UFEU-a];

(5)

budući da te uredbe o skupnom izuzeću poboljšati transparentnost i pravnu sigurnost [...];

(6)

budući da bi Komisija, pri donošenju uredbi kojima se određene kategorije potpore izuzimaju od obveze prijavljivanja predviđene člankom [108. stavkom 3. UFEU-a], trebala točno navesti [...] uvjete nadzora, a sve s ciljem osiguranja sukladnosti potpora, koja je predmet ove Uredbe, s načelima [unutarnjeg] tržišta;

(7)

budući da je prikladno Komisiji omogućiti da, pri donošenju uredbi kojima se određene vrste potpore izuzimaju od obveze prijavljivanja iz članka [108. stavka 3. UFEU-a], priloži i dodatne detaljne uvjete kako bi se osigurala sukladnost potpore, koja je predmet ove Uredbe, s načelima [unutarnjeg] tržišta”

5

U skladu s člankom 1. te uredbe, naslovljenim „Skupna izuzeća”:

„1. Putem uredbi donesenih u skladu s postupkom predviđenim člankom 8. ove Uredbe i u skladu s člankom [107. UFEU-a], Komisija može odrediti da su sljedeće kategorije potpore u skladu s načelima [unutarnjeg] tržišta te da ne podliježu obvezi prijavljivanja iz članka [108. stavka 3. UFEU-a]:

(a)

potpora u korist:

[...]

iii.

zaštite okoliša;

[...]

2. Uredbama iz stavka 1. ovog članka za svaku kategoriju potpore mora se pobliže odrediti:

[...]

(e)

uvjeti nadzora navedeni u članku 3.

[...]"

6

Članak 3. spomenute uredbe, naslovljen „Transparentnost i nadzor”, propisivao je:

„1. Prilikom donošenja uredbi u skladu s člankom 1., Komisija državama članicama nameće detaljna pravila kako bi se osigurala transparentnost i nadzor nad dodjelom potpora izuzetih od obveze prijavljivanja u skladu sa spomenutim uredbama. Ova se pravila posebno sastoje od zahtjeva određenih stavcima 2., 3. i 4.

[...]"

7

Uredba br. 994/98 izmijenjena je Uredbom Vijeća (EU) br. 733/2013 od 22. srpnja 2013. (SL 2013., L 204, str. 11.) i nakon toga ukinuta Uredbom Vijeća (EU) br. 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora (SL 2015., L 248, str. 1.).

Uredba br. 800/2008

8

Uvodne izjave 5., 7. i 46. Uredbe br. 800/2008 glasila su kako slijedi:

„(5)

Ova Uredba treba izuzeti svaku potporu koja ispunjava sve mjerodavne uvjete ove Uredbe i svaki program potpora uz uvjet da svaka pojedinačna potpora koja se može dodijeliti putem tog programa ispunjava sve mjerodavne uvjete ove Uredbe. Kako bi se osigurala transparentnost i učinkovitije praćenje potpora, svaka pojedinačna mjera potpore koja je dodijeljena prema ovoj Uredbi mora sadržavati izravno pozivanje na mjerodavnu odredbu poglavlja II. i na nacionalni propis na kojem se pojedinačna potpora temelji.

[...]

(7)

Državne potpore u smislu članka [107. stavka 1. UFEU-a] koje nisu obuhvaćene ovom Uredbom i dalje trebaju podlijegati obvezi prijave prema članku [108. stavku 3. UFEU-a] [...]

[...]

(46)

Imaju li u vidu dovoljno iskustvo stečeno u primjeni smjernica Komisije o državnim potporama za zaštitu okoliša, od obveze prijave trebalo bi izuzeti [...] određene potpore u obliku sniženja poreza za zaštitu okoliša.”

9

članak 1. Uredbe br. 800/2008, naslovljen „Područje primjene”, koji se nalazio u poglavlju I. te uredbe, naslovljenom „Opće odredbe”, u stavku 1. određivao je:

„Ova se Uredba primjenjuje na sljedeće kategorije potpora:

[...]

(d)

potpore za zaštitu okoliša;

[...]”

10

članak 3. te uredbe, naslovljen „Uvjeti izuzeća”, koji se također nalazio u spomenutom poglavlju I., u stavku 1. propisivao je:

„Programi potpora koji ispunjavaju sve uvjete poglavlja I. ove Uredbe, kao i mjerodavne odredbe poglavlja II. ove Uredbe, sukladni su [unutarnjem] tržištu u smislu članka [107. stavka 3. UFEU-a] i izuzeti su od obveze prijave prema članku [108. stavku 3. UFEU-a] uz uvjet da svaka pojedinačna potpora dodijeljena prema takvom programu ispunjava sve uvjete ove Uredbe, a program sadrži izričitu uputu na ovu Uredbu, navodeći njezin naslov i uputu na objavu u Službenom listu Europske unije.”

11

članak 25. spomenute uredbe, naslovljen „Potpore u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša”, koji se nalazio u odjeljku 4., naslovljenom „Potpore za zaštitu okoliša”, poglavlja II. Uredbe br. 800/2008, naslovljenog „Posebne odredbe za različite kategorije potpora”, određivao je:

„1. Programi potpora za zaštitu okoliša u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša koji ispunjavaju uvjete [Direktive Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije (SL 2003., L 283, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 2., str. 75.)] sukladni su [unutarnjem] tržištu u smislu članka [107.] stavka 3. [UFEU-a] i izuzeti su od obveze prijave iz članka [108.] stavka 3. [UFEU-a], ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavcima 2. i 3. ovog članka.

[...]”

12

Uredba br. 800/2008 izmijenjena je Uredbom Komisije (EU) br. 1224/2013 od 29. studenoga 2013. (SL 2013., L 320, str. 22.) u pogledu razdoblja svoje primjene. To razdoblje tako je produljeno do 30. lipnja 2014. Uredba br. 800/2008 zatim je stavljena izvan snage Uredbom Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora (SL 2014., L 187, str. 1.).

Austrijsko pravo

13

Na temelju Budgetbegleitgesetzes (Dopunski zakon o proračunu) od 30. prosinca 2010. (BGBl. I, 111/2010; u daljnjem tekstu: BBG 2011.), poduzetnici pružatelji usluga isključeni su od povrata

poreza na energiju.

14

§lanak 2. stavak 1. Energieabgabenvergütungsgesetzes (Zakon o povratu poreza na energiju; u daljnjem tekstu: EAVG), u verziji izmijenjenoj §lankom 72. BBG-a 2011. određuje:

„Pravo na povrat postoji samo za poduzetnike za koje je dokazano da im je glavna djelatnost proizvodnja materijalnih dobara i koji ne isporučuju energetske izvore spomenute u §lanku 1. stavku 3. ili toplinu (para ili vruća voda) proizvedenu iz energetskih izvora spomenutih u navedenom §lanku 1. stavku 3.”

15

Vremensko područje primjene tog §lanka 2. određeno je u §lanku 4. stavku 7. EAVG-a, kojim se propisuje:

„§lanci 2. i 3. [EAVG-a] primjenjivi su, pod pretpostavkom odobrenja Europske komisije, na zahtjeve za povrat koji se odnose na razdoblje nakon 31. prosinca 2010.”

16

Što se tiče §lanka 4. stavka 7. EAVG-a, u pripremnim aktima tog zakona navodi se sljedeće:

„Primjena izmijenjenih odredbi uvjetovana je odobrenjem od strane Europske komisije. Ta izmjena u odnosu na uporabu energije stupa na snagu nakon 31. prosinca 2010. Stoga se neće prihvaćati zahtjevi poduzetnika pružatelja usluga koji se odnose na razdoblje nakon 31. prosinca 2010. Ako Komisija odobri izmjenu EAVG-a kao dopuštenu potporu, zakonsko ograničenje na poduzetnike proizvođače primjenjuje se počevši od 1. siječnja 2011., tako da poduzetnici pružatelji usluga za upotrijebljenu energiju nakon tog datuma više neće imati pravo na povrat poreza na energiju. Ako Komisija ne odobri izmjenu, trenutna pravna situacija ostat će neizmijenjena i poduzetnici proizvođači kao i poduzetnici pružatelji usluga imat će pravo na povrat poreza na energiju.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

17

Društvo Dilly's Wellnesshotel podnijelo je 29. prosinca 2011. zahtjev za povrat poreza na energiju za 2011.

18

Taj je zahtjev odbijen odlukom od 21. veljače 2012., uz pozivanje na novo uređenje koje proizlazi iz BBG-a 2011., prema kojem se od 1. siječnja 2011. povrat poreza na energiju dodjeljuju samo poduzetnicima proizvođačima. Unabhängiger Finanzsenat (Neovisno financijsko vijeće), čiji je sljednik Bundesfinanzgericht (Savezni financijski sud), odbio je žalbu tog društva.

19

Verwaltungsgerichtshof (Upravni sud, Austrija) odlukom od 19. ožujka 2013. (2013/15/0053) presudio je da je, nakon presude koju je taj sud donio 22. kolovoza 2012. (2012/17/0175), povrat poreza na energiju trebalo odobriti poduzetnicima pružateljima usluga još za siječanj 2011. Taj sud je smatrao da Komisija za taj mjesec još nije odobrila novo zakonodavstvo koje je bilo predmet prijave u skladu s Uredbom br. 800/2008, koja se odnosila samo na razdoblje od 1.

velja?e 2011.

20

Društvo Dilly's Wellnesshotel je Unabhängiger Finanzsenatu (Neovisno financijsko vijeće) podnijelo dopunu upravne tužbe kojom je to društvo u biti zatražilo da mu se, među ostalim, u potpunosti usvoji zahtjev za povrat poreza na energiju za razdoblje između siječnja i prosinca 2011. Prema stajalištu društva Dilly's Wellnesshotel, ako se primjenom članka 2. stavka 1. u vezi s člankom 4. stavkom 7. EAVG-a krši pravo Unije, novo zakonodavstvo koje se uvodi BBG-om 2011. nije primjenjivo i poduzetnici pružatelji usluga mogu nastaviti ostvarivati povrat poreza na energiju za cijelu 2011. godinu i nakon toga.

21

Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je prvotna verzija EAVG-a (BGBl. 201/1996) u članku 2. stavku 1. predviđala povrat poreza na energiju u korist poduzetnika koji su se prije svega bavili „proizvodnjom materijalnih dobara”. Pružanje usluga bilo je isključeno iz povrata tog poreza.

22

U presudi od 8. studenoga 2011., *Adria-Wien Pipeline i Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* (C-143/99, EU:C:2001:598), Sud je utvrdio da nacionalne mjere koje predviđaju djelomičan povrat poreza na energiju za prirodni plin i električnu energiju samo u odnosu na poduzetnike za koje je dokazano da im je glavna djelatnost proizvodnja materijalnih dobara treba smatrati državnim potporama u smislu članka 107. UFEU-a.

23

Austrijski propis koji se odnosi na povrat poreza na energiju nakon toga je izmijenjen nekoliko puta.

24

U ovom predmetu sud koji je uputio zahtjev izražava sumnje u pogledu usklađenosti novog zakonodavstva o povratu poreza na energiju koje se uvodi BBG 2011. s Uredbom br. 800/2008.

25

Na prvom mjestu, taj sud sumnja da se Republika Austrija u odnosu na nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku može pozvati na izuzeće predviđeno člankom 25. Uredbe br. 800/2008, s obzirom na to da nisu ispunjena tri uvjeta iz poglavlja I. te uredbe.

26

Kao prvo, taj propis ne sadrži ni upućivanje na Uredbu br. 800/2008 ni uputu na njezinu objavu u Službenom listu Europske unije. Kao drugo, iako članak 9. stavak 1. spomenute uredbe propisuje da se Komisiji unutar dvadeset radnih dana „od stupanja na snagu programa potpora” treba proslijediti sažetak informacija o predmetnoj mjeri potpore, taj sažetak u predmetnom je slučaju proslijeđen prekasno. Kao treće, sud koji je uputio zahtjev isti je da objava teksta predmetnog programa potpora na internetu nije obavljena u skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe br. 800/2008, s obzirom na to da se putem internetske adrese dostavljene Komisiji nije moglo, i još uvijek ne može, pristupiti odnosnom tekstu.

Na drugom mjestu, sud koji je uputio zahtjev postavlja pitanje može li se na mjeru potpore primijeniti izuzeće iz članka 25. Uredbe br. 800/2008, iako obveze utvrđene u poglavlju II. te uredbe nisu ispunjene. Konkretno, program potpora o kojem je riječ u glavnom postupku ne smanjuje niti sprežava štetu okolišu, niti vodi do učinkovitijeg korištenja prirodnih resursa ili uštede energije. Spomenuti sud stoga izražava sumnje u pogledu toga predstavlja li nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku potporu u svrhu „zaštite okoliša” u smislu članka 17. stavka 1. te uredbe.

Na trećem mjestu, sud koji je uputio zahtjev gaji sumnje u pogledu ispunjavanja uvjeta iz članka 25. stavka 3. Uredbe br. 800/2008, prema kojem se smanjenje poreza dodjeljuje najdulje na razdoblja od deset godina, s obzirom na to da program potpora o kojem je riječ u glavnom postupku ne sadrži izričito ograničenje razdoblja tijekom kojeg se odobrava povrat poreza niti navod o razdoblju navedenom u prijavi za izuzeće prosljeđenoj Komisiji 7. veljače 2011.

U tim je okolnostima Bundesfinanzgericht (Savezni financijski sud) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1.

Je li protivno pravu Unije ako se za program potpora koristi poseban postupak iz članka 25. Uredbe br. 800/2008 kako bi time bio izuzet od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a, ali pritom ne ispunjava različite obveze iz poglavlja I. te uredbe i osim toga se ne poziva na spomenutu uredbu?

2.

Je li protivno pravu Unije ako se program potpora temelji na posebnom postupku iz članka 25. Uredbe br. 800/2008 koji se primjenjuje na potpore za zaštitu okoliša, ali nisu ispunjeni uvjeti utvrđeni u poglavlju II. – to jest poticanje mjera zaštite okoliša i/ili mjera štednje energije iz članka 17. stavka 1. spomenute uredbe?

3.

Protivi li se pravo Unije nacionalnom propisu koji ne sadržava vremensko ograničenje niti upućivanje na razdoblje koje je navedeno u prijavi za izuzeće, tako da je ograničenje povrata poreza na energiju na deset godina, koje se zahtijeva u članku 25. stavku 3. Uredbe br. 800/2008, razvidno jedino iz prijave za izuzeće?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 3. stavak 1. Uredbe br. 800/2008 tumačiti na način da to što u programu potpore poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku ne postoji izričito upućivanje na tu uredbu, navođenjem njezina naslova i upute na

objavu u Službenom listu Europske unije, isključuje da se za taj program smatra da na temelju članka 25. stavka 1. te uredbe ispunjava uvjete za izuzeće od obveze prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a.

31

U tom pogledu treba podsjetiti da je obveza prijave jedan od temeljnih elemenata sustava nadzora uspostavljenog UFEU-om u području državnih potpora. U okviru tog sustava, države članice imaju obvezu, s jedne strane, prijaviti Komisiji svaku mjeru kojom se želi uvesti ili izmijeniti potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a i, s druge strane, ne primijeniti takvu mjeru sve dok ta institucija ne donese konačnu odluku o spomenutoj mjeri, u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a (presuda od 8. prosinca 2011., France Télécom/Komisija, C-81/10 P, EU:C:2011:811, t. 58.).

32

Obveza države članice da prijavi nove potpore Komisiji detaljnije je utvrđena u članku 2. Uredbe br. 659/1999.

33

U skladu s člankom 109. UFEU-a Vijeće Europske unije ima ovlast donijeti sve odgovarajuće uredbe za primjenu članka 107. i 108. UFEU-a, pri čemu osobito može odrediti uvjete pod kojima se primjenjuje članak 108. stavak 3. UFEU-a kao i vrste potpore koje su izuzete iz postupka predviđenog potonjom odredbom.

34

Osim toga, u skladu s člankom 108. stavkom 4. UFEU-a Komisija može donijeti uredbe koje se odnose na kategorije državne potpore za koje je Vijeće na temelju članka 109. UFEU-a utvrdilo da se mogu izuzeti iz postupka predviđenog člankom 108. stavkom 3. UFEU-a.

35

Tako je Uredba br. 994/98, u skladu s kojom je zatim donesena Uredba br. 800/2008, donesena na temelju članka 94. UEZ-a (koji je postao članak 89. UEZ-a, koji je pak postao članak 109. UFEU-a).

36

Iz toga proizlazi da, neovisno o obvezi prethodne prijave svake mjere kojom se želi uvesti ili izmijeniti nova potpora, koja se nameće državama članicama na temelju Ugovora i koja je jedan od temeljnih elemenata sustava nadzora državnih potpora, ako mjera potpore koju je usvojila država članica ispunjava mjerodavne uvjete iz Uredbe br. 800/2008, ta država članica može iskoristiti mogućnost izuzeća od svoje obveze prijavljivanja. Suprotno tomu, iz uvodne izjave 7. Uredbe br. 800/2008 proizlazi da državne potpore koje nisu obuhvaćene tom uredbom i dalje podliježu obvezi prijave iz članka 108. stavka 3. UFEU-a.

37

Slijedi da se, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 1. svojeg mišljenja, Uredba br. 800/2008 i njome predviđeni uvjeti, kojima se odstupa od općeg pravila postojanja obveze prijave, trebaju strogo tumačiti.

Takav pristup u skladu je s ciljevima koji se nastoje ostvariti općim uredbama o skupnim izuzećima, kako su navedeni u uvodnim izjavama 4. i 5. Uredbe br. 994/98. Naime, iako Komisija može donijeti takve uredbe kako bi osigurala učinkovit nadzor pravila tržišnog natjecanja iz područja državnih potpora i pojednostavila upravni postupak, bez oslabljivanja Komisijina nadzora u tom području, one također imaju za cilj povećati transparentnost i pravnu sigurnost. Poštovanje uvjeta predviđenih tim uredbama, uključujući, slijedom toga, Uredbu br. 800/2008, omogućava da se ti ciljevi u potpunosti ostvare.

U predmetnom slučaju čini se utvrđenim da predmetni nacionalni propis nije prijavljen Komisiji na temelju članka 2. Uredbe br. 659/1999 i da je jedino izuzeće od obveze prijave koje bi se moglo primijeniti ono iz članka 25. Uredbe br. 800/2008.

Sukladno članku 25. stavku 1. Uredbe br. 800/2008, koji se nalazi u njezinu poglavlju II. naslovljenom „Posebne odredbe za različite kategorije potpora”, programi potpora za zaštitu okoliša u obliku smanjenja poreza za zaštitu okoliša koji ispunjavaju uvjete Direktive 2003/96 kao i uvjete utvrđene člankom 25. stavcima 2. i 3. Uredbe br. 800/2008 spojivi su s unutarnjim tržištem i izuzeti su od obveze prijavljivanja predviđene člankom 108. stavkom 3. UFEU-a.

Treba istaknuti, pri čemu nije potrebno ocijeniti uvjete na koje se upućuje u članku 25. Uredbe br. 800/2008, koji su predmet drugog i trećeg pitanja, da na temelju članka 3. stavka 1. te uredbe, koji se nalazi u poglavlju I. spomenute uredbe naslovljenom „Opće odredbe”, program potpora može biti izuzet od spomenute obveze prijave samo ako, osobito, taj program sadrži izričito upućivanje na tu uredbu, navodeći njezin naslov i uputu na objavu u Službenom listu Europske unije.

U predmetu u glavnom postupku nesporno je da predmetni program potpore ne sadrži takvo upućivanje na Uredbu br. 800/2008.

U tom pogledu, austrijska je vlada tijekom rasprave istaknula da je kasnije usvojena provedbena mjera na nacionalnoj razini kako bi se ispravio nedostatak upućivanja na Uredbu br. 800/2008 u programu potpora o kojem je riječ u glavnom postupku i da je Komisija na temelju Uredbe br. 651/2014 o toj mjeri obaviještena tijekom 2014.

Međutim, dovoljno je napomenuti da, kakva je god pravna narav te mjere, ona u svakom slučaju ne može nadomjestiti činjenicu da se u nacionalnom propisu o kojem je riječ u glavnom postupku za predmetno razdoblje ne upućuje na Uredbu br. 800/2008.

Također treba istaknuti da, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točkama 54. i 55. svojeg

mišljenja, obvezujuća narav upućivanja na Uredbu br. 800/2008 u određenom programu potpora, kako bi se država članica u odnosu na taj program mogla pozvati na izuzeće na temelju te uredbe, proizlazi iz samog sadržaja članka 3. stavka 1. te uredbe, koji propisuje da su programi potpore koji ispunjavaju, osobito, „sve uvjete” utvrđene u poglavlju I. Uredbe br. 800/2008 izuzeti od obveze prijave, uz uvjet da svaka pojedinačna potpora dodijeljena prema takvom programu ispunjava „sve uvjete” predviđene tom uredbom i da taj program „sadrži izričitu uputu” na spomenutu uredbu.

46

U prilog tom tumačenju govore i cilj koji se nastoji ostvariti člankom 3. stavkom 1. Uredbe br. 800/2008 i kontekst u kojem se nalazi ta odredba.

47

Kada je riječ, kao prvo, o kontekstu u koji se smjestila spomenuta odredba, treba istaknuti, s jedne strane, da naslov članka 3. Uredbe br. 800/2008 glasi „Uvjeti izuzeća”, što znači da se uvjeti iz tog članka moraju ispuniti kako bi mjera potpore bila izuzeta, u skladu s tom uredbom, od obveze prijave. S druge strane, članak 3. stavak 1. Uredbe br. 800/2008 treba tumačiti u svjetlu uvodnih izjava te uredbe, a osobito njezine uvodne izjave 5., u skladu s kojom spomenuta uredba treba izuzeti svaku potporu koja ispunjava „sve mjerodavne uvjete” koje ona predviđa i svaki program potpora uz uvjet da svaka pojedinačna mjera koja se može dodijeliti putem tog programa ispunjava „sve mjerodavne uvjete [te] Uredbe”.

48

Što se tiče, na drugom mjestu, cilja koji se želi ostvariti zahtjevom izričitog upućivanja na Uredbu br. 800/2008, on također proizlazi iz spomenute uvodne izjave 5., u kojoj se navodi da „[k]ako bi se osigurala transparentnost i učinkovitije praćenje potpora, svaka pojedinačna mjera potpore koja je dodijeljena prema ovoj Uredbi mora sadržavati izravno pozivanje na mjerodavnu odredbu poglavlja II. i na nacionalni propis na kojem se pojedinačna potpora temelji”.

49

Osim toga i općenito, članak 3. stavak 1. Uredbe 994/98 propisuje da „[p]rilikom donošenja uredbi u skladu s člankom 1., Komisija državama članicama nameće detaljna pravila kako bi se osigurala transparentnost i nadzor nad dodjelom potpora izuzetih od obveze prijavljivanja u skladu sa spomenutim uredbama [...]”. Isto tako, uvodna izjava 5. te uredbe navodi da će „uredbe o skupnom izuzeću poboljšati transparentnost i pravnu sigurnost [...]”.

50

Naime, kao što tvrdi Komisija i kao što je istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 58. svojeg mišljenja, izričito upućivanje na Uredbu br. 800/2008 u okviru određene mjere potpore omogućuje korisnicima mjere, kao i njihovim konkurentima, da shvate razloge zbog kojih se ta mjera može primijeniti, iako nije bila prijavljena Komisiji niti ju je potonja odobrila. Takvo upućivanje stoga omogućuje Komisiji ne samo da izvrši svoj nadzor već i trećim zainteresiranim osobama da budu obaviještene o predviđenim mjerama potpore kako bi eventualno mogle koristiti svoja postupovna prava.

51

S obzirom na sva prethodna razmatranja, treba utvrditi da uvjet iz članka 3. stavka 1. Uredbe br. 800/2008, prema kojem program potpora, kako bi bio izuzet od obveze prijave iz članka 108.

stavka 3. UFEU-a, treba sadržavati izričito upućivanje na tu uredbu nije samo formalnost, već je obvezujuće naravi, tako da njegovo neispunjenje sprečava odobravanje izuzeća od te obveze na temelju te uredbe.

52

Slijedom navedenog na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 3. stavak 1. Uredbe br. 800/2008 treba tumačiti na način da to što u programu potpore poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku ne postoji izričito upućivanje na tu uredbu, navođenjem njezina naslova i upute na objavu u Službenom listu Europske unije, isključuje da se za taj program smatra da na temelju članka 25. stavka 1. te uredbe ispunjava uvjete za izuzeće od obveze prijavljivanja iz članka 108. stavka 3. UFEU-a.

Drugo i treće pitanje

53

S obzirom na odgovor na prvo pitanje, nije potrebno odgovoriti na drugo i treće pitanje.

Troškovi

54

Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 3. stavak 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 800/2008 od 6. kolovoza 2008. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora sukladnima sa zajedničkim tržištem u primjeni članka [107. i 108. UFEU-a] (Uredba o općem skupnom izuzeću) treba tumačiti na način da to što u programu potpore poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku ne postoji izričito upućivanje na tu uredbu, navođenjem njezina naslova i upute na objavu u Službenom listu Europske unije, isključuje da se za taj program smatra da na temelju članka 25. stavka 1. te uredbe ispunjava uvjete za izuzeće od obveze prijavljivanja iz članka 108. stavka 3. UFEU-a.

Potpisi

(*1) Jezik postupka: njemački